

lásán, a nagy és kicsiny dolgok egyforma szeretetét" — Szabolcsi Bence: A zene története.

— 275 éve, 1697-ben Hesdinben (Artois) született A. F. Prévost d'Exiles francia író, „a rokokó halhatatlan regénye”, a *Manon Lescaut* (1733) szerzője. A maga korában szinte észrevétlen regény — Prévost nagyobb hatást gyakorolt S. Richardson regényeinek fordításával, mint élete főművével — „a XVIII. századi francia irodalom egyetlen megrázó alkotása. — s megrázó is marad, amíg szerelmesek lesznek a világon. — Manon Lescaut a szerelem alapkönyvei közé tartozik, Werther és Karenina Anna társaságába” — Szerb Antal: A világirodalom története. (Mh. 1763. nov. 23. Courteuil)

Április 2.

— 20 éve, 1952-ben New Yorkban halt meg Molnár Ferenc író, hírlapíró, a huszadik század legnagyobb sikerű magyar színműírója. (Sz. 1878. jan. 12. Bp.)

— 1929. április 2–5.: A Romániai Egységes Szakszervezetek Kongresszusa Temesváron.

— 1230. éve, 742-ben született Nagy Károly — Charlemagne, Carolus Magnus —, 768-tól frank király, 800. dec. 25-től római császár, a Karoling Birodalom megteremtője, a világtörténet egyik legkiválóbb személyisége. (Mh. 814 jan. 28. Aix-la-Chapelle) — „Uralkodása a Karoling Birodalom, vagyis Károly Birodalmának korszaka lett ... Károly maga pedig legenda alakká nőtt, a Karoling-legenda hőségévé ... Nem csupán a mesés aranykor-nak vagy egy rendkívüli uralkodónak emléke élt benne, hanem az egész emberiség kincsévé vált ... Népdalok forrása lett, és négy évszázadon keresztül kihatott az eseményekre” — Harold Lamb: Nagy Károly. Legenda és valóság. Bp. 1968.

Április 3.

— 75 éve, 1897-ben Bécsben halt meg Johannes Brahms német zeneszerző. Tevékenysége Bécshez kapcsolódik. Munkássága az opera és szimfonikus költemény kivételével felöleli a jelentős műfajokat. Négy füzeten húsnál több magyar táncot dolgozott fel zongorára, egy magyar dalra változatokat komponált. Műveinek összkiadását Eusebius Mandyczewski (Eusebie Mandicevski) rendezte sajtó alá (Sz. 1833. május 5. Hamburg) — Magyar könyvészetéből: Járosy Dezső: *Brahms János esztéti-*

kai méltatása. Temesvár (?) 1908; Molnár Antal: *Johannes Brahms.* Bp. 1959; Molnár Antal: *Brahms.* = A zenéről. Bp. 1965. 234–253; Lakatos István: *Brahms és Joachim.* = Zene-történeti írások. B 1971. 107–115. (-kő)

— 290 éve, 1682-ben Sevillában halt meg B. E. Murillo spanyol festő, a spanyol barokk egyik legismertebb mestere. (Sz. 1618. jan. 1. Uo.)

Április 4.

— 1945: Magyarország felszabadul a fasiszta iga alól. A magyar nép nemzeti ünnepe.

— 55 éve, 1917: Lenin áprilisi tézisei.

— 55 éve, 1917-ben halt meg Gheorghe Giosan, a romániai munkásmozgalom harcosa. (Sz. 1871)

— 100 éve, 1872-ben született Henry Bataille francia költő, író. 1908-tól több drámáját játszották és kiadták magyarul is. (Mh. 1922. március 2.)

— 140 éve, 1832-ben Marosvásárhelyen született Deák Farkas író, történetíró, műfordító. — *Könnyelműség és szerelem.* Színmű; *Renegát.* Operaszöveg (Orczy Bódog zenéjével az 1880-as évek elején előadták Londonban); *Fogságom története,* 1869; *Thököly Imre levelei,* 1882; *A bujdosók levéltára,* 1883; *A kolozsvári ötves legények strikeja 1573-ban és 1596-ban,* 1886; *Uzoni Béli Pál,* 1887. Több színdarabot fordított franciából (Sardon, Feuillet). (Mh. 1888. jún. 4. Uo.) — Szádeczky: DF emlékezete, 1895.

Április 5.

— 265 éve, 1707-ben a marosvásárhelyi országgyűlés ezen a napon iktatta be II. Rákóczi Ferencet Erdély fejedelemévé. (Csaknem három évvel korábban, 1704. július 8-án, a gyulafehérvári országgyűlésen választották fejedelemmé.)

Április 6.

— 100 éve, 1872-ben Beregrákon született Pap Károly irodalomtörténész, egyetemi tanár. (Mh. 1954. dec. 18. Debrecen)

— 115 éve, 1857-ben Sepsiszentgyörgyön született Gyárfás Jenő festőművész, grafikus, rajztanár. Munkáiból: *Karolovszky Bertalan arképe,* *Gábor Aron halála;* főműve, a *Tetemrehívás,* Arany János balladájának utolsó jelenetét örökíti meg. Munkásságának ér-

tékes darabjai a 80-as arképei. Hagyatékán Sepsiszentgyörgyön a G lékház őrzi. (Mh. 1925 — Lázár Béla: GyJ, 1925 zsef: GyJ. B 1969.

— 160 éve, 1821-ben M letett Alekszandr I. H lozófus, szépiró és kö mi demokárca, a halad képviselője. 1830-ban d vékenysége miatt szám Vjatkában, majd hossz rodban élt, 1847-ben k kült. Munkáiból: *Ki a 1845—1847; A forradal lődése Oroszországban,* *nép és a szocializmus* sokoldalú és tehetséges és tudós is volt és Pá kesztette a *Kolokolt* (H bágyág felszabadításán készítőjét. Maradandó *Emlékirata.* Ennek a ny tes írásnak értéke nem adat, amelyet a szabad ról megőrzött, mint in olyan tökéletesen vissz ráció hangulatát” — Sz 1870. január 21. Párizs

— 400 éve, 1572-ben Viteaz moldovai vajda a napon végezték ki nagybojárt és számos lis anarchiát megszünte kodó ellen szövetkezett még *Művelődés* 1972. 1

Április 7.

— Az Egészségvédelem

— 30 éve, 1942-ben h Pírulescu, a romániai lom harcosa. (Sz. 1898)

— 70 éve, 1902-ben meg Parádi Kálmán tar kutató, 1871-től 1901-ig Kollégium pszichológia, fia tanára. Biológiai, fi szehasonlító anatómia eredményeit számos tar te közzé. (Sz. 1842. ápr

— 125 éve, 1847-ben T tett Jens Peter Jacobsen impresszionista próza le tere a világirodalomban dősként kezdte pályáját. ő fordította dán nyelv káit, akinek hatására, r nyomán harcos materia tává vált. Főleg két r zett hírnevet: — *Mari* „történelmi regény Fla ból, de a történelem t